

XIII. DEMOGRAFIYA

Doimiy aholi soni

Qoraqalpog‘iston Respublikasining doimiy aholisi soni 2024-yil 1-aprel holatiga 2 008,8 ming kishini tashkil etib, 2024-yil boshidan 6,1 ming kishiga ya’ni 0,3 % ga o‘sgan. Jumladan, shahar aholisi soni 981,2 ming kishini (jami aholi sonidagi ulushi 48,8 %), qishloq aholisi soni 1 027,6 ming kishini (51,2 %) tashkil etdi.

E’tibor bering:

2024 yil yanvar-mart oylarida

- Aholi soni **6,1 ming kishiga** ko‘paydi.
- Tirik tug‘ilganlar soni **9,5 ming nafarni** tashkil etdi.
- Vafot etganlar soni **2,3 ming** nafarni tashkil etdi.
- Nikohlar soni **3,8 ming** nafarni tashkil etdi.
- Ajrimlar soni **0,5 ming nafarni** tashkil etdi

2024-yilning Yanvar-mart oylarida

Yil boshida
Doimiy aholi soni
2 002 675 kishi
(2024-yil 1-yanvar holatiga)

9,5 *ming kishi*

Tug‘ilganlar soni

2,3 *ming kishi*

O‘lganlar soni

2,6 *ming kishi*

Ko‘chib kelganlar soni

3,7 *ming kishi*

Ko‘chib ketganlar soni

Doimiy aholi soni
2 008 781 kishi
(2024-yilning 1-aprel holatiga)

Qoraqalpog‘iston Respublikasi bo‘yicha doimiy aholi soni¹⁾ (2024-yilning 1-aprel holatiga, ming kishi)

	<i>Jami aholi</i>	<i>Shu jumladan:</i>	
		<i>shahar aholisi</i>	<i>qishloq aholisi</i>
Qoraqalpog‘iston Respublikasi	2 008,8	981,2	1 027,6
Nukus sh.	340,6	340,6	-
<i>tumanlar:</i>			
Amudaryo	212,9	54,7	158,2
Beruniy	205,9	72,6	133,3
Bo‘zatov	21,9	5,6	16,3
Qonliko‘l	53,9	13,7	40,2
Qorao‘zak	54,4	16,4	38,0
Kegeyli	75,0	30,4	44,6
Qo‘ng‘irot	136,3	86,1	50,2
Mo‘ynoq	33,7	15,0	18,7
Nukus	54,2	10,9	43,3
Taxiatosh	76,9	54,8	22,1
Taxtako‘pir	38,9	16,8	22,1
To‘rtko‘l	229,5	85,8	143,7
Xo‘jayli	129,1	82,2	46,9
Chimboy	115,9	59,4	56,5
Shumanay	58,1	15,2	42,9
Ellikqal‘a	171,6	21,0	150,6

¹⁾dastlabki ma‘lumot

Qoraqalpog‘iston Respublikasi bo‘yicha doimiy aholi soni
(1-aprel holatiga ming kishi)

	2023 y.	2024 y.	<i>O‘tgan yilga nisbatan o‘sish sur‘ati % da</i>
Qoraqalpog‘iston Respublikasi	1 981,7	2 008,8	101,4
Nukus sh.	335,4	340,6	101,6
<i>tumanlar:</i>			
Amudaryo	209,3	212,9	101,7
Beruniy	202,0	205,9	101,9
Bo‘zatov	21,9	21,9	100,0
Qorao‘zak	54,2	54,4	100,4
Kegeyli	74,3	75,0	100,9
Qo‘ng‘irot	134,9	136,3	101,0
Qonliko‘l	53,3	53,9	101,1
Mo‘ynoq	33,5	33,7	100,6
Nukus	53,1	54,2	102,1
Taxiatosh	76,4	76,9	100,7
Taxtako‘pir	38,9	38,9	100,0
To‘rtko‘l	225,6	229,5	101,7
Xo‘jayli	127,6	129,1	101,2
Chimboy	115,1	115,9	100,7
Shumanay	57,7	58,1	100,7
Ellikqal’a	168,5	171,6	101,8

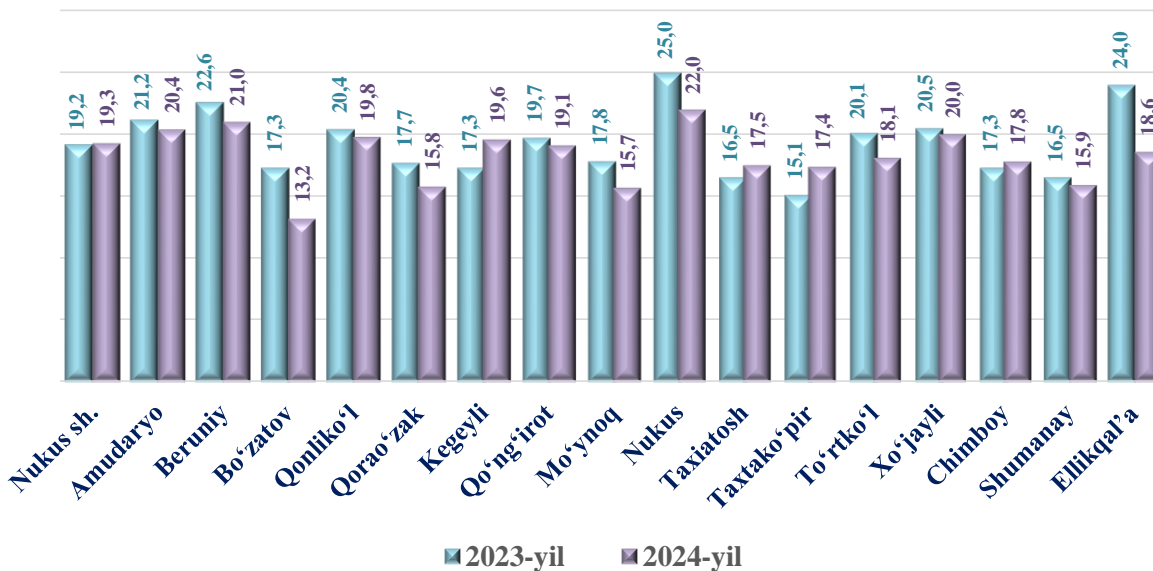
Yanvar-mart oylarida aholining tabiiy harakati

	<i>kishi</i>			<i>har 1000 kishiga nisbatan promille</i>	
	<i>2023 y.</i>	<i>2024 y.¹⁾</i>	<i>o‘shish, kamayish</i>	<i>2023 y.</i>	<i>2024 y.²⁾</i>
Tug‘ilganlar	9 777	9 483	-294	20,0	19,0
O‘lganlar	2 348	2 260	-88	4,8	4,5
Tabiiy o‘shish	7 429	7 223	-206	15,2	14,5
Nikohlar	3 652	3 790	138	7,5	7,6
Ajralishlar	566	462	-104	1,2	0,9

Tug‘ilish darajasi. 2024-yilning yanvar-mart oylarida tug‘ilganlar soni 9 483 kishini tashkil qildi va 2023-yilning shu davriga (9 777 kishi) nisbatan 294 kishiga yoki 3,0 foizga kamaydi. Tug‘ilish koeffitsienti mos ravishda 19,0 promilleni tashkil qildi va 2023-yilning shu davriga (20,0 promille) nisbatan 1,0 promillega kamaydi.

Aholining tabiiy harakati koeffitsientlari

(yanvar-mart oylarida) (1000 aholi soniga nisbatan promille)

Tug‘ilish darajasining kamayishi Respublikaning deyarli barcha hududlarida qayd etildi. Bu ko‘rsatkichning yuqori darajasi Ellikqal‘ada 24,0 dan 18,6 promillega, Bo‘zatovda 17,3 dan 13,2 promillega, Nukus tumanida 25,0 dan 22,0 promillega va Mo‘ynoqda 17,8 dan 15,7 promillega kamayishi kuzatilgan.

¹⁾ dastlabki ma‘lumot

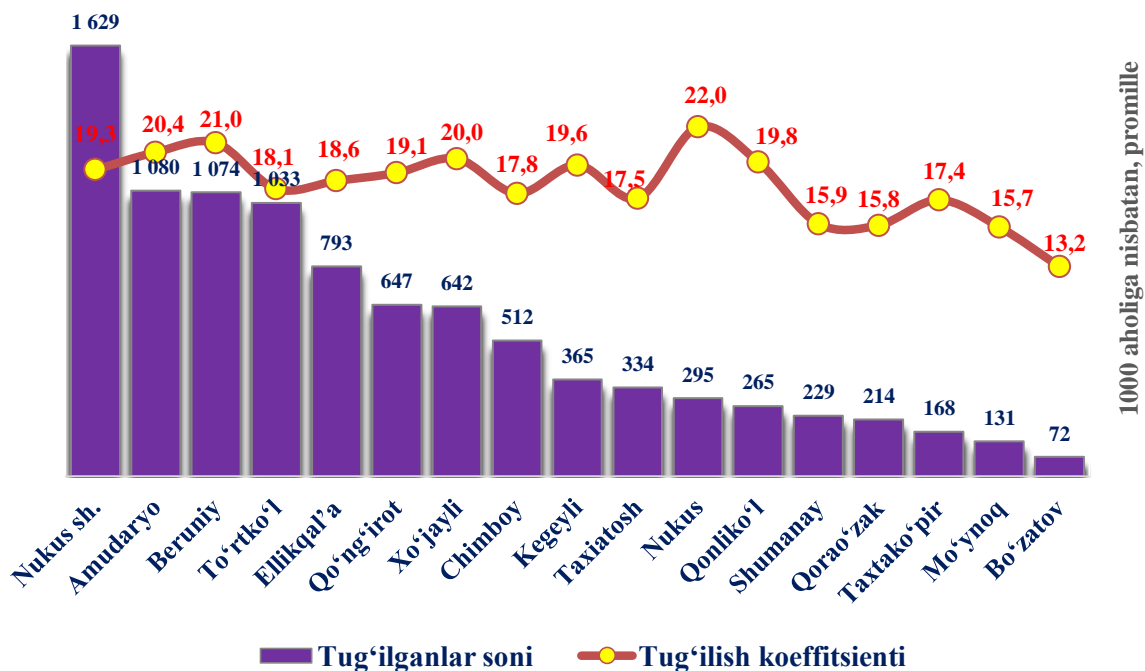
²⁾ dastlabki ma‘lumot

Tug‘ilish. 2024-yilning yanvar-mart oylarida 9,5 mingta kishi tug‘ilganligi qayd etilgan bo‘lib (bu yerda va keyinchalik tug‘ilganlarga faqat tirik tug‘ilganlar inobatga olingan) mosravishda 1000 aholiga nisbatan tug‘ilish koeffitsienti 19,0 promilleni tashkil etdi hamda 2023-yilning mos davriga (20,0 promille) nisbatan 1,0 promillega kamayishi kuzatildi.

Ma’lumot uchun

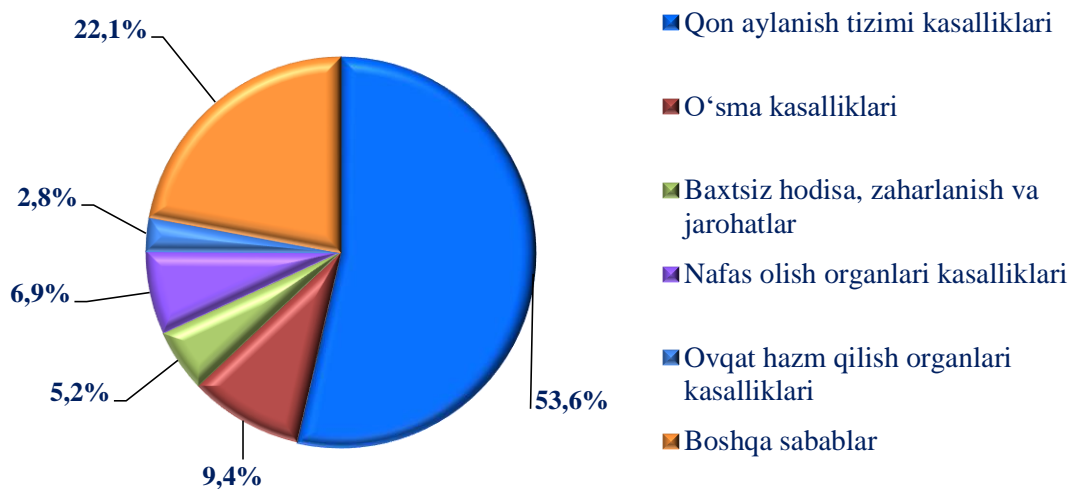
Tirik tug‘ilganlik mezonlaridan (nafas, yurak urishi, kindik pulsatsiyasi, muskullarning beixtiyoriy qisqarishi) biri mavjud bo‘lsa ham bola tirik tug‘ilgan hisoblanadi. Bunda onaning homiladorlik muddati 22 hafta va undan ortiq, bolaning bo‘yi 25 sm va undan ortiq, vazni 500 gramm va undan ortiq bo‘lishi lozim.

Tumanlar kesimida tug‘ilganlar soni va koeffitsienti
(2024-yilning yanvar-mart oylarida)

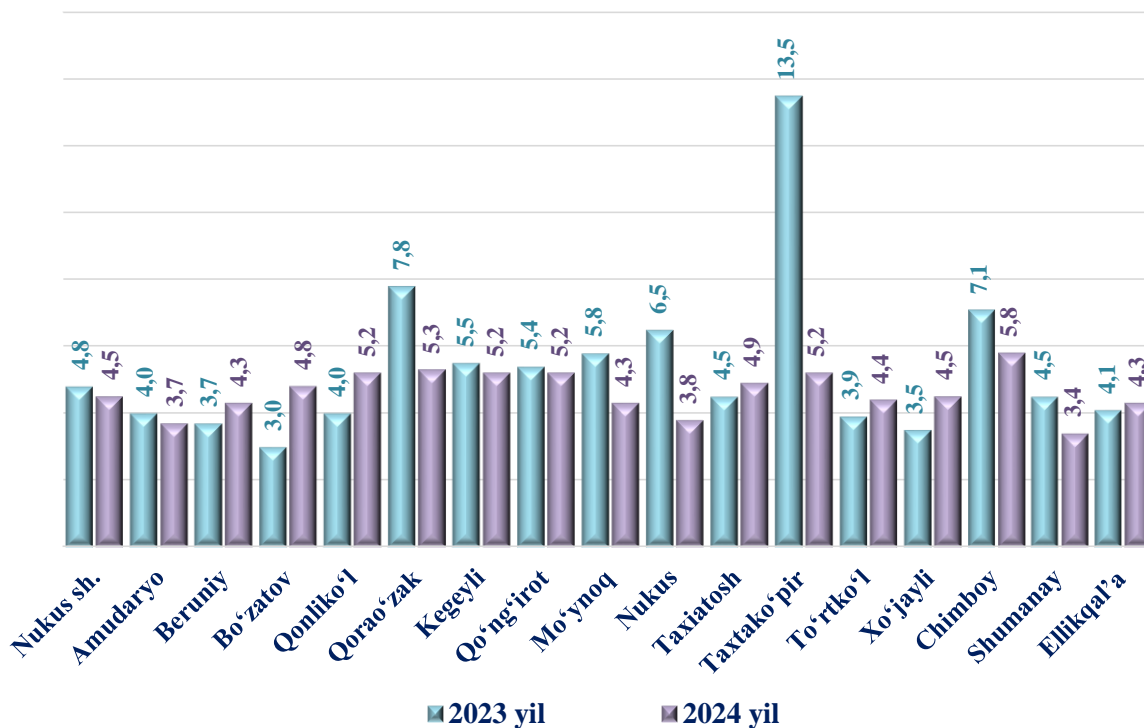

O‘lim darajasi. 2024-yilning yanvar-mart oylarida o‘lganlar soni 2 260 kishini tashkil qildi va 2023-yilning shu davriga (2 348 kishi) nisbatan 88 kishiga yoki 3,7 foizga kamaydi. Mos ravishda o‘lim koeffitsienti 4,5 promilleni tashkil qildi (2023 yilning yanvar-mart oylarida 4,8 promille).

2024-yilning yanvar-mart oylarida asosiy o‘lim sabablari bo‘yicha vafot etganlarning taqsimlanishi (jami vafot etganlarga nisbatan foiz hisobida)

O‘lim koeffitsientlari

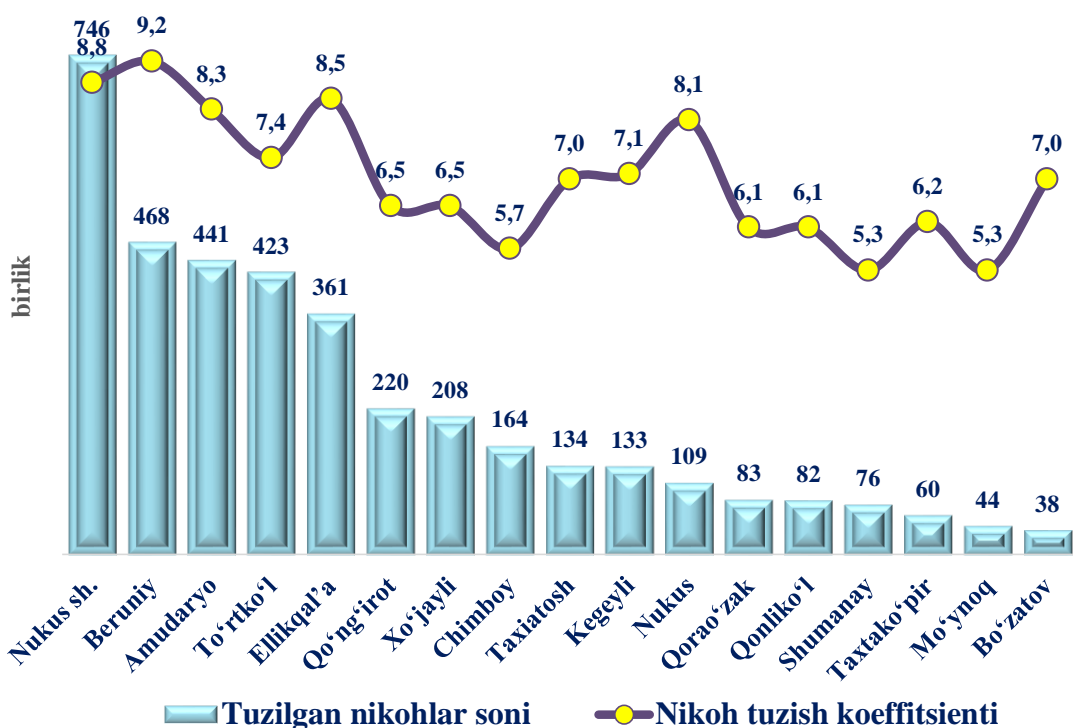

O‘lim ko‘rsatkichlarining yuqori darajasi Taxtako‘pirda (13,5 dan 5,2 promillega), Nukus tumanida (6,5 dan 3,8 promillega), Qorao‘zakda (7,8 dan 5,3 promillega) va Chimboyda (7,1 dan 5,8 promillega) kamayishi kuzatilgan.

Nikoh. 2024-yilning yanvar-mart oylarida FHDYo organlari tomonidan 3,8 ming nikoh qayd etildi, mos ravishda 1000 aholiga nisbatan nikoh tuzish koeffitsienti 7,6 promilleni tashkil etdi.

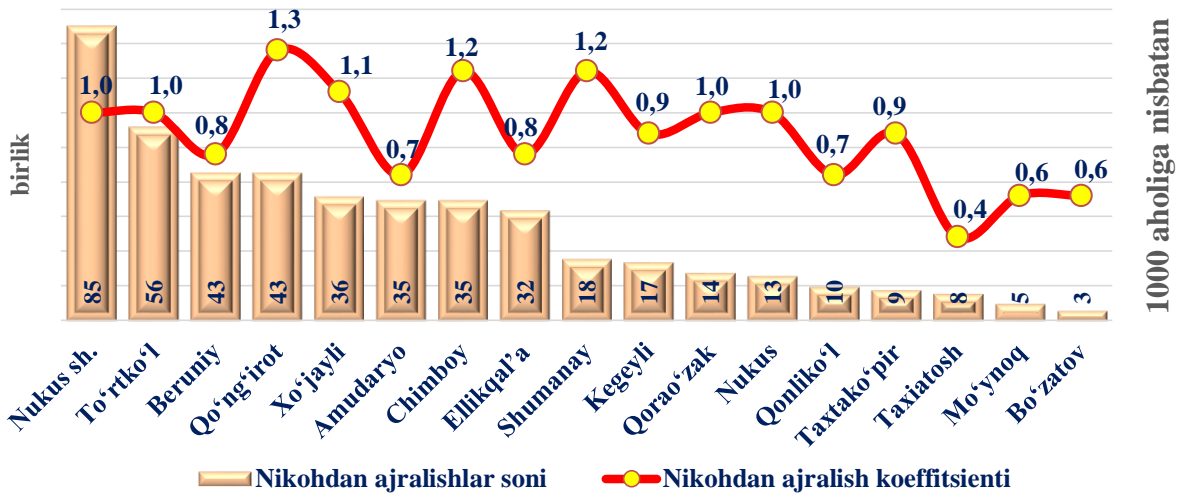

Tumanlar kesimida tuzilgan nikohlar soni va koeffitsienti
(2024-yilning yanvar-mart oylari holatiga 1000 aholiga nisbatan promille)

Nikohdan ajralishlar. 2024-yilning yanvar-mart oylarida FHDYo organlari tomonidan 0,5 mingta nikohdan ajralishlar qayd etilgan bo‘lib, mos ravishda 1000 aholiga nisbatan nikohdan ajralish koeffitsienti 0,9 promilleni tashkil etdi.

Tumanlar kesimida nikohdan ajralishlar soni va koeffitsienti (2024-yilning yanvar-mart oylari holatiga)

Nikohlar va ajralishlar. 2024-yilning yanvar-mart oylari FHDYo organlarida 3 790 ta nikohlar va 462 ta ajralishlar ro‘yxatga olingan. Ming aholiga nisbatan 7,6 ta nikoh (2023-yilning tegishli davrida 7,5 ta) va 0,9 ta ajralishlar (2023-yilning tegishli davrida 1,2 ta) to‘g‘ri kelgan.

Tuzilgan nikohlar va nikohdan ajralishlar soni (yanvar-mart oylarida, birlik)

	Tuzilgan nikohlar		Nikohdan ajralishlar	
	2023 y.	2024 y. ²⁾	2023 y.	2024 y. ²⁾
Qoraqalpog‘iston Respublikasi	3 652	3 790	566	462
Nukus sh.	506	746	117	85
<i>tumanlar:</i>				
Amudaryo	464	441	45	35
Beruniy	424	468	62	43
Bo‘zatov	23	38	7	3
Qonliko‘l	78	82	17	10
Qorao‘zak	93	83	21	14
Kegeyli	129	133	19	17
Qo‘ng‘irot	249	220	49	43
Mo‘ynoq	42	44	8	5
Nukus	121	109	16	13
Taxiatosh	109	134	20	8
Taxtako‘pir	78	60	11	9
To‘rtko‘l	492	423	41	56
Xo‘jayli	211	208	46	36
Chimboy	197	164	34	35
Shumanay	80	76	14	18
Ellikqal‘a	356	361	39	32

Migratsiya¹ (Ichki va tashqi). Dastlabki ma’lumotlarga ko‘ra 2024-yilning yanvar-mart oylarida Respublika bo‘yicha ko‘chib kelganlar soni 2 565 kishini, shu davr mobaynida ko‘chib ketganlar soni esa 3 682 kishini tashkil qilgan.

Aholi migratsiyasi (kishi)

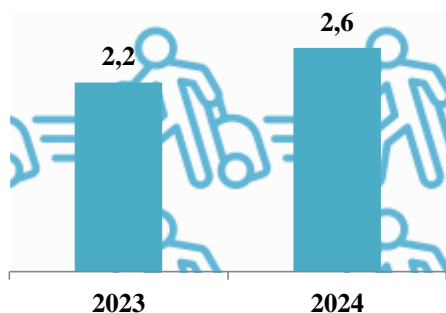
		2023-yilning yanvar-mart oylarida	2024-yilning yanvar-mart oylarida
	Ko‘chib kelganlar	2 172	2 565
	Ko‘chib ketganlar	4 107	3 682
+ -	Migratsiya saldosı	-1 935	-1 117

2024-yilning yanvar-mart oylarida migratsiya qoldig‘i minus 1 117 kishiga (2023-yilning shu davrida minus 1 935 kishi) teng bo‘ldi. Eng katta minus qoldiqlar Chimboy (minus 201), Taxiatosh (minus 129) va Amudaryo (minus 121) tumanlarida kuzatilgan.

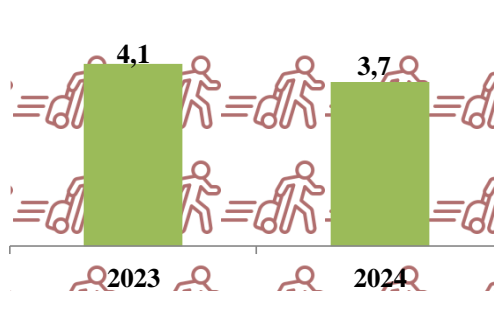
yanvar-mart oylarida

Soni, ming kishi

Ko‘chib kelganlar

Ko‘chib ketganlar

¹ Shahar va tumanlar hamda hududlar aro ichki migratsiyani qo‘shgan holda
² dastlabki ma’lumot

Shahar va tumanlar bo‘yicha ko‘chib kelganlar va ko‘chib ketganlar soni

	Jami ko‘chib kelganlar (kishi)	shundan:		Jami ko‘chib ketganlar (kishi)	shundan:	
		Respublika-ning boshqa hududlaridan	Xorijiy mamlakatlardan		Respublika-ning boshqa hududlariga	Xorijiy mamlakatlarga
Nukus sh.	951	947	4	773	545	228
<i>tumanlar:</i>						
Amudaryo	107	107	-	228	189	39
Beruniy	74	74	-	131	84	47
Bo‘zatov	30	30	-	103	77	26
Qorao‘zak	65	65	-	174	142	32
Kegeyli	94	92	2	203	166	37
Qo‘ng‘irot	123	118	5	239	115	124
Qonliko‘l	76	75	1	136	119	17
Mo‘ynoq	40	37	3	125	82	43
Nukus	258	252	6	202	160	42
Taxiatosh	100	99	1	229	128	101
Taxtako‘pir	40	35	5	115	62	53
To‘rtko‘l	120	120	-	146	132	14
Xo‘jayli	200	192	8	278	149	129
Chimboy	110	110	-	311	242	69
Shumanay	66	63	3	138	118	20
Ellikqal‘a	111	111	-	151	126	25

Poytaxtdagi demografik holat

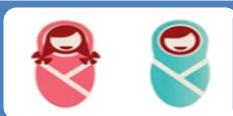

Qoraqalpog‘iston Respublikasi poytaxti Nukus shahrining doimiy aholisi soni 2024-yil 1 aprel holatiga 340,6 ming kishini tashkil etib, yil boshidan 1,4 ming kishiga yoki 0,4 % ga o‘sgan.

Nukus shahri aholisi tabiiy harakati

(1000 aholiga nisbatan promille)

2023-yilning yanvar-mart oylarida	2024-yilning yanvar-mart oylarida
Tug‘ilish	
19,2	19,3

2024-yilning yanvar-mart oylarida 1,6 ming kishi tug‘ilganligi qayd etilgan bo‘lib, mos ravishda tug‘ilish koeffitsienti 1000 aholiga nisbatan 19,3 promilleni tashkil etdi (2023-yilning mos davrida 19,2 promille bo‘lgan).

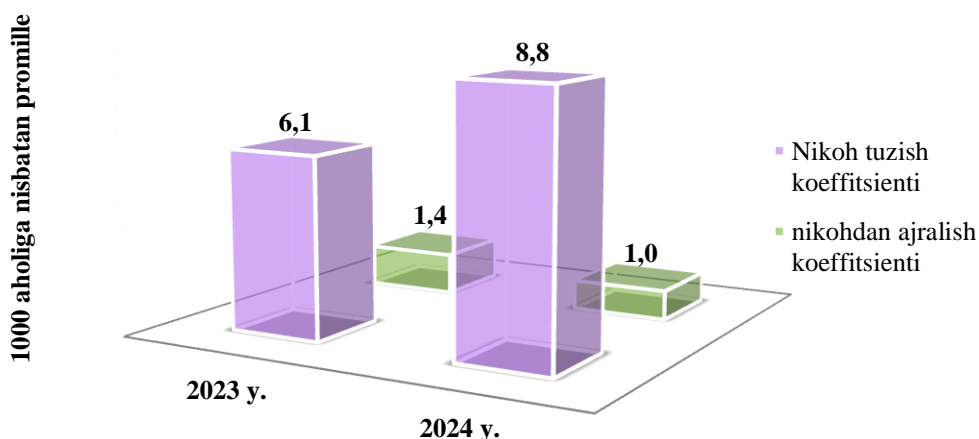
FXDYo organlarida 2024 yilning yanvar-mart oylarida 746 ta nikoh va 85 ta nikohdan ajralishlar qayd etilgan.

Shuningdek, 1000 aholiga nisbatan nikoh tuzish koeffitsienti 8,8 promilleni tashkil qilib, 2023-yilning mos davriga nisbatan 2,7 promillega ko‘paygan (2023-yilning mos davrida 6,1 promille bo‘lgan).

Nikohdan ajralish koeffitsienti 1000 aholiga nisbatan 1,0 promilleni tashkil etib, 2023-yilning mos davriga nisbatan 0,4 promillega kamaydi. 2023-yilning mos davrida 1,4 promille bo‘lgan.

Nukus shahrida tuzilgan nikoh va ajrim

(yanvar-mart holatiga 1000 aholiga nisbatan promille)

STATISTIK KO'RSATKICHLARGA IZOHLAR

Doimiy aholi – ro'yxatdan o'tkazilayotgan vaqtda muayyan aholi punkti yoki hududda doimiy istiqomat qilayotgan aholidan iborat bo'lib, bunga ushbu hududda doimiy ro'yxatda turib, lekin vaqtincha yashamaydigan aholi ham kiritiladi.

Shahar aholisi – shahar hududlarida, ya'ni me'yoriy hujjatlar bilan shaharlar, shaharchalar sifatida belgilangan aholi punktlarida istiqomat qiluvchi aholi.

Doimiy aholi sonini baholash – oxirgi aholini ro'yxatga olish ma'lumotlari asosida hisoblanib, unga har yili tug'ilganlar va muayyan hududga ko'chib kelganlar soni qo'shib, o'lganlar va muayyan hududdan ko'chib ketganlar soni ayriladi.

Tug'ilish – tug'ilish jarayonlarining sodir bo'lishi va boshqa xususiyatlarini tavsiflovchi ko'rsatkich.

1000 aholiga nisbatan tug'ilish koeffitsiyenti – hisobot yilida jami tug'ilganlar (tirik) sonini hisobot davridagi doimiy aholining o'rtacha soniga bo'lib, 1000 ga ko'paytirish orqali hisoblanadi.

1000 aholiga nisbatan o'lim koeffitsiyenti – hisobot yilida jami o'lganlar sonini hisobot yilidagi doimiy aholining o'rtacha soniga bo'lib, 1000 ga ko'paytirish orqali hisoblanadi.

O'lim sabablari – o'limga yoki uning sodir bo'lishiga ta'sir etgan kasalliklar, patologik holatlar va jarohatlar, shuningdek, o'lim bilan yakun topgan jarohatga sabab bo'lgan baxtsiz hodisa va zo'ravonlik holatlari.

Nikoh – erkak va ayol o'rtasidagi, ularning bir-birlariga va farzandlariga nisbatan huquq va majburiyatlarini belgilab beradigan o'zaro munosabatlari shakli. Er va xotin o'rtasidagi yuridik munosabatlar fuqarolik holati dalolatnomalarini yozish (FHDYO) organlarida nikohlarini ro'yxatdan o'tkazish natijasida o'rnatiladi.

1000 aholiga nisbatan nikohlar koeffitsiyenti – hisobot yilida tuzilgan nikohlar sonini doimiy aholining o'rtacha soniga bo'lib, 1000 ga ko'paytirish orqali hisoblanadi.

Nikohdan ajralish (nikohni bekor qilish) – er-xotinlarning hayoti davomida, tomonlar uchun qayta nikoh huquqini beruvchi, nikohlarning to'liq yuridik to'xtatilishi, nikoh FHDYO yoki sud organlarida ajralishni ro'yxatdan o'tkazilganidan so'ng bekor qilingan hisoblanadi.

1000 aholiga nisbatan nikohdan ajralish koeffitsiyenti – hisobot yilida nikohdan ajralishlar sonini doimiy aholining o'rtacha soniga bo'lib, 1000 ga ko'paytirish orqali hisoblanadi.

Ko'chib kelganlar soni – ko'chib kelganlarning absolyut miqdori, ya'ni muayyan hududga uning tashqarisidan ko'chib kelganlardan iborat. Ichki ishlar organlari tomonidan aholini yashash joyi bo'yicha ro'yxatga olishda tuziladigan statistik hisobga olish so'rovnomalarini qayta ishlash natijasida ko'chib kelish.

Ko'chib ketganlar soni – ko'chib ketganlarning absolyut miqdori, ya'ni muayyan hududga uning tashqarisidan ko'chib ketganlar iborat. Ichki ishlar organlari tomonidan aholini yashash joyi bo'yicha ro'yxatga olishda tuziladigan statistik hisobga olish so'rovnomalarini qayta ishlash natijasida ko'chib ketish.

Aholining migratsion o'sishi (farqi) – hisobot davrida ko'chib kelganlar va ko'chib ketganlar soni o'rtasidagi farqning absolyut miqdori.

